

Minnesanteckningar vid besök på Dunderklumpens förskola i Teckomatorp 2016-04-27

Dunderklumpen är en fristående förskola som drivs som ett föräldrakooperativ. I dagsläget är 27 barn inskrivna. Personalen består av två förskollärare, varav en är Förskolechef Liselotte Öhman Olsson, samt fyra barnskötare. Totalt har förskolan 4,75 tjänster samt resurs på 62,5%. Dessutom finns en kokerska på 75 % som också sköter den dagliga städningen. Storstädning sköts av extern firma.

Förskolan är placerad i ett flerfamiljshus. Inomhusmiljön är välplanerad, ljus och rymlig med många rum, där barnen har möjlighet till lek, att utforska, läsa böcker, lyssna till musik och vila i ett av rummen. Materialet är anpassat för barnens ålder och lätt för dem att nå. Barnen är indelade i sex grupper utifrån ålder. Grupperna är flexibla och enstaka barn kan gå i en åldersgrupp högre upp eller lägre ner om det passar det barnets behov bättre. Vid samlingar men också i den fria leken har de möjlighet att vara färre barn i lokalerna eftersom det alltid är några barn ute och leker. Förskolechefen berättar att barnen leker mycket rollekar i rummet de kallar den Förtrollade världen. I förskolans ateljé finns återvinnings-material som används till de nya alster barnen skapar. Jag ser bland annat enhörningar och hästar de skapat av hushållsrullar, pinnar och garn. Barnen är ute mycket, flera tillfällen om dagen och barn som sover får möjlighet att göra det utomhus

Förskolan arbetar med sitt fjärde Grön Flagg projekt, temat de valt är Kemikalier. Målet är att förskolan på lång sikt ska bli giffri. En representant från Naturskyddsföreningen ska under våren föreläsa för personal och föräldrar om "Kemikalier i barnens vardag". Många av läroplansmålen ingår i arbetet med Grön Flagg.

Föräldrarna hjälper till att fixa ute och inne och vid förskolans gemensamma planering. Förskolan har öppet efter föräldrarnas behov. I dagsläget är det kl.5.55–17.30.

Läroplanen för förskolan

Under tillsynsbesöket diskuterades nedanstående rubriker utifrån Läroplanen för förskolan, LpFö 98 reviderad 2010.

Normer och värden

Hur arbetar ni förebyggande mot kränkande behandling?

Förskolechefen berättar att de ofta pratar värdegrundsfrågor med barnen och att pedagogerna är viktiga förebilder. Hur de är i sitt bemötande spelar roll för hur barnen bemöter varandra. Under våren har de varit på teater som tog upp värdegrund och kränkande behandling. Nästa steg är att barnen ska göra en egen värdegrundsteater. Pedagogerna hjälper barnen att lösa konflikter, de pratar om vad som hänt och att alla ska känna att det känns bra efteråt. Att läsa böcker, prata och göra egna rollspel om hur en kompis ska vara är en del av vardagen. Barnen uppmuntras att hjälpa varandra för att stärka

sammanhållningen och de yngre barnen får hjälp med att sätta ord på vad som hänt. Elaka ord gör ont i hjärtat är något barnen har lärt sig. Barnen på förskolan med olika handikapp och särskilda behov har aldrig blivit utsatta för någon kränkning av övriga barn berättar förskolechefen. Alla får vara precis som de är och alla är lika bra.

Förskolans Likabehandlingsplan, *En plan mot kränkande behandling*, uppdateras årligen efter nya behov som uppkommer. Planen finns att ta del av på förskolans hemsida. Barnen blir delaktiga i processen med likabehandlingsplanen genom lek, diskussioner, böcker, sagor och teater. Det ska förmedlas i handlingar att alla ska behandlas lika och att alla duger och är lika bra. Samtliga föräldrar får likabehandlingsplanen när de börjar på förskolan. Vid utvecklingssamtal diskuteras ofta kring värdegrunden men även i den dagliga kommunikationen med föräldrarna. De önskemål föräldrarna har tas upp i pedagoggruppen.

Utveckling och lärande

Hur utgår verksamheten ifrån barns erfarenheter, intressen, behov och åsikter?

Barnen ges stort utrymme att få leka och bearbeta egna erfarenheter. Pedagogerna ändrar i lärmiljöerna, både ute och inne, efter de behov barnen har. Pedagogerna deltar i leken och stöttar barn som behöver hjälp på olika sätt. För att utveckla barnens lek tillför pedagogerna tankar och föremål, både utifrån gruppens och det enskilda barnets behov. Barnens idéer tas tillvara.

Förskolan delar dagligen barngruppen i mindre grupper vilket gör att barnen får komma till tals väldigt mycket. Pedagogerna tänker på vilken typ av frågor de ställer och förmedlar att rätt svar inte är viktigt, det är bättre att svara. De äldre barnen har Grön flagg råd några gånger om året där de för fram många åsikter. Två veckor om året är det barnen som planerar lunchen. Vid festligheter är barnen med och påverkar innehållet.

Barns språkliga och kommunikativa utveckling stimuleras i lek tillsammans med andra. Genom att sjunga, sätta ord på allt, läsa böcker, använda TAKK, bilder, leka lekar, ordlekar, spela spel, rim och ramsor, lek och skapande med bokstäver efter barnens intresse och utveckling utvecklas språket. Det förekommer många diskussioner där pedagogerna låter barnen få prata och uttrycka sig själv. Räkna och sjunga på engelska görs också. När pedagogerna uppmärksammar att något barn inte förstår alla ord förklara de och förstärker med bilder.

Matematik förekommer dagligen i verksamheten. Hur många äpplen finns i korgen? De gör diagram, t.ex. hur många barn som är på samlingen under veckans olika dagar, räknar bokstäver i namnet och gör diagram av det. Hur mycket är fem, hur ser siffran fem ut, hämta fem saker, bygg ett torn av fem klossar, ta fem vindruvor osv. Vid bakning får de in begrepp för mått/volym.

I arbetet med Grön Flagg har förskolan arbetat med kretsloppet. De utforskade näringskedjor, "vem äter vem" där barnen fick spela upp en egen teater. Det görs många roliga experiment med ballonger, karamellfärg, diskmedel, potatismjöl, vulkaner, ägg, vinäger och bikarbonat. Barnen gör hypoteser som de diskuterar och får svar på när de ser vad som händer. Teknik jobbar förskolan med när barnen bland annat använder dator, iPad och fotograferar. Vardagliga teknikföremål som de använder vid matlagning är t.ex. visp, stavmixer och vattenkokare.

Barnens utveckling och lärande följs upp och dokumenteras i förskolans smågrupper. Det kan vara foto, små noteringar och reflektioner som ansvarig pedagog gör. Alla barn har en lärandepärm med dokumentationer som används vid utvecklingssamtal. Pedagogerna diskuterar och utvärderar barnens lärande och utveckling på planeringsmöten. Under våren har förskolan börjat använda reflektionsprotokoll vid grupptillfällena. TRAS används för att följa upp språkutvecklingen. Förskolan arbetar med Qualisenkäter och självvärdering. Efter utvecklingssamtalen görs en sammanfattning för hela gruppen som visar vilka behov verksamheten behöver arbeta extra med.

Barn i förskolan som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd får detta. Vid utvecklingssamtalet upprättas en handlingsplan, för vad verksamheten behöver göra för att tillgodose barnets behov, denna utvärderas vid nästa utvecklingssamtal. En bra kommunikation och ett samarbete med föräldrarna är viktigt. Den resurs som finns för barnet vet vilket stöd barnet behöver. Förskolan får även stöd av Habiliteringen. Förskolechefen berättar att Dunderklumpen har ett gott rykte om att ta hand om dessa barn och föräldrar på ett bra sätt.

Barns inflytande

Hur arbetar förskolan med barns inflytande och delaktighet utifrån miljöns utformning och verksamhetens innehåll?

I förskolans temagrupper med 4-5 barn har barnen stort inflytande över sitt lärande då barnens åsikter är viktiga för hur pedagogerna ska arbeta vidare.

I leken väljer barnen vad de vill leka med. De måste ta ansvar för förskolans miljö genom att städa och vara rädd om sakerna. Lokalerna är utformade så att barnen kan dela upp sig i olika rum efter intresse. Pedagogerna anpassar lärmiljöerna både ute och inne efter barnens intresse. Ute behöver inte bara vara typiska uteaktiviteter, pedagogerna tillför även färg, penslar, vatten, klossar och pussel. När de har uterörelse får barnen vara med och påverka vad som ska göras.

Förskola och hem

Hur informeras föräldrarna om vilka mål som finns för förskolan? Hur arbetar ni för att göra föräldrarna delaktiga?

På ett föräldramöte hösten 2015 berättade pedagogerna ingående om förskolans 30 strävans mål. Föräldrarna får alltid läroplanens mål inför utvecklingssamtal och barnens lärandepärmar anknuter till läroplanens mål. Varje läsår informeras föräldrarna om förskolans prioriterade mål och delmålen i Grön flagg projektet. I Dundernytt, som skickas till föräldrarna, skrivs varje månad vilka mål förskolan arbetat mer riktat med i sina temagrupper.

En anledning till att förskolan valt att arbeta med tema Kemikalier i Grön Flagg är att de 2016 påbörjade ett omfattande arbete med att sträva efter att bli en giffri förskola. Föräldrarna har fått information vid föräldramöte. Det är viktigt att få med föräldrarna från början eftersom de ska göra arbetet tillsammans säger förskolechefen. Föräldrarna gör mycket för verksamheten vilket är positivt på alla sätt säger förskolechefen och berättar vidare att de i Qualisenkäten fått ett mycket bra resultat på frågan om föräldrarna känner sig delaktiga.

Förskolan har två ggr/år utvecklingssamtal som förskolläraren håller i. De pratar då om barnets lärande och utveckling, hur barnets dagar är på förskolan, genus och värdegrundsfrågor, och även hur barnet fungerar i hemmet. Föräldrarna får inför samtalet ett antal frågor att tänka på och även läroplanens 30 strävansmål. När barnen har fyllt tre år får de vara med vid samtalet och själv berätta utifrån lärandepärmen. När det gäller barn som är i behov av särskilt stöd är det förskolechef och assistent som håller i samtalet. När alla samtal är genomförda görs en sammanfattning, där det framkommer vad förskolan behöver jobba lite extra med i verksamheten. Ett sammanhang av enkäter, självvärdering, utvecklingssamtal och reflektioner innebär att pedagogerna får syn på vilka behov det finns när det gäller barnens utveckling och lärande.

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Hur samverkar ni med förskoleklassen, skola och fritidshem vid övergången?

I maj har man en inskolningsvecka i förskoleklassen. Därefter är det ett överlämnande möte med mottagande pedagoger i förskoleklassen. Föräldrar, barn och pedagoger fyller även i Skolverkets blankett med viktig information om barnet. Förskolan har haft önskemål om lite mer besök på skolan under vårterminen som t.ex. att vara med på en sångsamling.

Uppföljning, utvärdering och utveckling.

Hur arbetar förskolan systematiskt med att dokumentera, följa upp och utvärdera verksamheten?

Förskolan använder Qualisenkäter och självvärdering. Efter utvecklingssamtal utvärderas verksamheten. Pedagogerna gör pedagogiska dokumentationer kring barnens lärande. Verksamheten utvärderas varje vårtermin och varje pedagog förbereder sig och tänker till kring verksamheten. Allt leder till en utveckling av verksamheten. Varje månad reflekterar pedagogerna om hur och vad de gjort kring de prioriterade målen. Målen är ett resultat av utvärderingar. Det kan vara mål som man arbetat för lite med tidigare och behöver ha i fokus. Föräldrarna kan ibland få en följdenkät till Qualis för att pedagogerna ska förstå svars-resultatet bättre. Eftersom förskolan arbetar med Grön flagg skrivs en handlingsplan för det valda temat och allt de gör dokumenteras i rapporten. Även då görs en utvärdering för hur arbetet har fungerat under året för att följas av ett nytt område efter de behov som finns.

Lärmiljön, både ute och inne, inspirerar och stimulerar till lek och lärande. Materialet är anpassat efter barnens ålder och lätt för barnen att nå. De många rummen inspirerar till olika aktiviteter. Utomhus finns möjlighet att träna grovmotorik med cyklar, klätterställning och balansbana. Det finns odlingslådor med bär och grönsaker. Säkerhetsrutiner följs utomhus och tillbudsrapporter skrivs när det händer något. Pedagogerna lyssnar på föräldrarna om de har önskemål gällande säkerheten utomhus.

Förskolechefens ansvar

Förskolechefen tar ansvar som pedagogisk ledare och chef, och verkar för att utbildningen utvecklas.

Eftersom förskolechefen arbetar ca 75 % i barngrupp har hon full insyn vilket innebär att hon ser verksamhetens behov och vad som behöver utvecklas. Förskolechefen ansvarar för förskolans kvalitet och utveckling på alla plan enligt läroplanen. Fyra dagar om året stänger förskolan för

utvecklingsdagar. Då arbetar de med kvalitetsarbete i form av självvärderingar, utbildningar, utvärderingar, diskussioner och utveckling av verksamheten på olika sätt. Dagarna är viktiga för förskolans utvecklingsarbete.

I verksamheten finns två förskollärare. De har individuell schemalagd planeringstid och gemensam planeringstid. Förskollärarnas ansvar är efter läroplanens riktlinjer.

Planen är att anställa ytterligare en förskollärare hösten 2016.

Utvecklingsområden

Förskolan har sedan förra tillsynen, 2015, uppnått de utvecklingsområden som då prioriterades.

Under nästa läsår kommer följande områden att prioriteras.

Arbetet med värdegrunden är ett ständigt pågående arbete.

Genusarbetet fortsätter.

Förskolans arbete med Grön Flagg innehållande följande utvecklingsområde:
Städning och hygien, Materialval och leksaker, Smart återanvändning

Svalöv dag som ovan

Maria Winqvist

